

ANALIZA COMPARATIVĂ A PUTERII DE CUMPĂRARE A VENITURILOR DIN ROMÂNIA ȘI DIN ALTE ȚĂRI EUROPENE

ADINA MIHĂILESCU

Pornind de la conceptul de „societate bună”, subiectul Conferinței Internaționale „Către o societate bună. Perspective europene”, comunicarea de față își propune să prezinte un model minim de consum, dar și o incursiune în sfera puterii de cumpărare a salariului minim și mediu pe economie din Români, ca și din alte țări europene. Lucrarea pune în valoare importanța modelului de consum pentru dimensionarea realistă a fenomenului sărăciei într-o țară sau într-o anumită perioadă de timp și, desigur, măsurile ce se pot lua în vederea diminuării căderii în sărăcie, sprijinirea grupurilor de populație vulnerabilă și estimarea costurilor cerute de satisfacerea unor nevoi stringente.

Perspectiva pe care dorim să o deschidem auditoriului este aceea prin care să putem compara cele mai importante și utilizate tipuri de venituri salariale, și anume salariul mediu și cel minim, al populației din diferite țări europene cu piața românească, din această perspectivă reliefându-se achiziționarea diverselor produse alimentare, nealimentare și de servicii, cu veniturile salariaților ce lucrează în comunitatea europeană. Această imagine comparativă este cu atât mai sugestivă, cu cât întreaga lume, inclusiv țările Uniunii Europene, se confruntă de câțiva ani cu dificultăți economice și financiare, ceea ce a afectat întrucâtva și țările unde viața oamenilor se identifică cu conceptul supus dezbaterii noastre, acela de bunăstare.

***Cuvinte-cheie:** modelul minim de trai decent, cheltuieli, salariul minim, salariul mediu pe economia națională.*

INTRODUCERE

Pornind de la conceptul de „societate bună” ce a făcut subiectul Conferinței Internaționale „Către o societate bună. Perspective europene”, comunicarea de față își propune să prezinte un model minim de consum (Mihăilescu, 2004), dar și o incursiune în sfera puterii de cumpărare a salariului minim și mediu pe economie. Perspectiva pe care dorim să o deschidem cititorilor este aceea prin care să putem compara cele mai importante și utilizate tipuri de venituri salariale, și anume

Adresa de contact a autorului: Adina Mihăilescu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, București, România,, e-mail: adina.mihailescu@yahoo.com.

salariul mediu și cel minim, al populației din diferite țări europene, cu piața românească, din această perspectivă reliefându-se achiziționarea diverselor produse alimentare, nealimentare și de servicii, cu veniturile salariaților ce lucrează în comunitatea europeană. Această imagine comparativă este cu atât mai sugestivă, cu cât întreaga lume, inclusiv țările Uniunii Europene, se confruntă de câțiva ani cu dificultăți economice și financiare, ceea ce a afectat întrucâtva și țările unde viața oamenilor se identifica cu conceptul supus dezbaterii noastre, acela de bunăstare.

Lucrarea pune în valoare importanța modelului de consum pentru dimensionarea realistă a fenomenului sărăciei într-o țară sau într-o anumită perioadă de timp și desigur, măsurile ce se pot lua în vederea diminuării căderii în sărăcie, sprijinirea grupurilor de populație vulnerabilă și estimarea costurilor cerute de satisfacerea unor nevoi stringente.

În viața de zi cu zi, o persoană are nevoie de adăpost, hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, medicamente, pentru a se menține într-o cât mai bună formă fizică și psihică. Însă nu trebuie neglijat și un alt aspect important, acela că o ființă umană este integrată în societate, iar pentru aceasta are nevoie de informații (presă, TV, lucrări de specialitate, beletristică) în timpul rămas liber după acoperirea orelor cu activitatea profesională. Se poate aprecia că fiecare persoană sau familie are un consum legat direct, nu numai de sfera materialului, ci și de sfera spiritualului, pe care o societate modernă nu concepe ca membrii ei să o neglijeze. Desigur că acest consum este în strânsă legătură cu o serie de factori: venituri, profesie, locul de proveniență, tradiții, obiceiuri, nivel de pregătire, educație, starea de sănătate, etc., dar mai ales cu procesele social-economice care au loc în fiecare țară și nivelul de dezvoltare economică atins de țara respectivă.

În această lucrare intenționăm să evaluăm riscul ca o familie să efectueze cheltuieli ce depășesc veniturile familiei respective în acoperirea nevoilor existențiale, precum: alimente, îmbrăcăminte/încălțăminte, dotarea locuinței, transport, servicii culturale, igienă personală, reparații pentru îmbrăcăminte/ încălțăminte, cheltuieli cu locuința, cheltuieli cu medicamente și un fond de siguranță.

În contextul socioeconomic actual al României, deși țară membră a Uniunii Europene, o mare parte a populației este lipsită de condiții care să-i permită un nivel minim de trai. Și specialiști ai UE pe problema sărăciei au apreciat, încă din 1984, că „săracii sunt acele persoane, familii și grupuri ale căror resurse (materiale, culturale și sociale) sunt atât de reduse încât îi exclud de la un nivel de viață minim acceptabil în statele în care trăiesc” (Eurostat, 1984). Ca atare, calcularea unui coș minim de trai decent reprezintă o categorie socioeconomică complexă, cu un grad ridicat de relativitate. Complexitatea sa decurge din varietatea elementelor care concură la satisfacerea nevoilor de consum, atât personal cât și familial, dar și din interdependența creată între aceste nevoi și cadrul economic și social în care se manifestă, factorii mai sus menționați ce influențează și modifică în permanență aceste consumuri. De aici putem evidenția caracterul relativ al noțiunii. El depinde de nivelul de dezvoltare al societății, de veniturile consumatorilor, de schimbarea mentalităților ș.a. și,

bineînțeles, de faptul că nu este același într-o țară și colectivitate umană, cu atât mai mult prin comparație cu alte țări.

Coșul minim de trai decent cuprinde câteva categorii de produse și servicii: alimentare, nealimentare și servicii de transport, sănătate, locuință etc. Prin aspectele numeroase care intervin în determinarea sa, orice prag al sărăciei întrunește cu greu consensul diverselor categorii de specialiști, dar este necesar să fie stabilit, fiind un instrument indispensabil în analiza situației populației în diverse etape de dezvoltare socioeconomică.

Metoda normativă este un instrument de măsurare a sărăciei în care regăsim elemente de ordin material, cultural, educațional, de sănătate etc., dar și ceea ce rezultă din interacțiunea și schimbările la care sunt supuse aceste elemente, ce ne arată nevoile de consum ale ființei umane și ale persoanelor aflate în întreținerea ei (familia, gospodăria), precum și interdependența creată între aceste nevoi și cadrul economic și social în care se manifestă. Metoda are și un dezavantaj, prin faptul că prezintă un grad ridicat de relativitate. Schimbările permanente ale produselor pe piață, a prețurilor, a cantităților de consum determină acest aspect. Ce este folositor astăzi poate fi depășit fizic sau moral mâine. Schimbările sunt rapide și fundamentale, mecanismul cerere – ofertă satisface dorințele și aspirațiile umane, ceea ce determină o schimbare și în procedeele de calcul al coșului zilnic de consum al populației. Ca procedură de calcul, prin metoda normativă se stabilesc cuantumuluri ce nu depind de nivelurile de consum înregistrate la un moment dat, ci de normele apreciate de specialiști privind dezvoltarea și manifestarea individului în viața de zi cu zi, în spațiul familial sau în afara acestuia.

Întrucât, în ultimii ani, în consumul populației României s-au produs modificări în obișnuințele de cumpărare de pe piața bunurilor alimentare și nealimentare, ca și a serviciilor, modificări datorate, în bună parte, și situației internaționale, manifestării crizei financiare și economice, am încercat să ținem cont de aceste tendințe prin reactualizarea periodică a calculelor efectuate în determinarea minimului de trai decent în consumul populației. Schimbările în consum au fost urmărite pe tipul *salariat din mediul urban*.

CRITERII DE SELECTARE A PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR CE INTRĂ ÎN COȘUL MINIM PENTRU UN TRAI DECENT

a) Din punct de vedere al alimentelor selectate, s-a avut în vedere un preț minim, dar și o anumită calitate a produselor, ținând seamă de firmele producătoare cu tradiție în fabricarea produselor din carne sau a derivatelor din lapte. Criteriul calitativ s-a avut în vedere și mai departe la produsele de îmbrăcăminte–încălțăminte și alte articole ce țin de locuință.

b) Durata de utilizare a articolelor de îmbrăcăminte: palton, pardesiu, geacă, sacou etc., s-a stabilit la cinci ani.

c) În ceea ce privește detergenții, înălbitorii etc. folosiți pentru curățarea rufelor, aceștia au fost înlocuiți de detergenții actuali care au în compoziție toate aceste substanțe.

d) Produsele electrice și electrocasnice gen radio, TV, fier de călcat sunt concepute pentru a folosi minimum de energie sau apă, cu aceleași rezultate în privința calității serviciului, ele fiind din categoria A și A+.

e) Extinderea rețelilor de telecomunicații – cablu și satelit – a făcut posibilă introducerea în calculul cheltuielilor lunare cu întreținerea locuinței (întreținere, lumină, telefon aplicate la tariful social minim) a plății pachetului de bază la televiziunea prin cablu, rețele care deja au acoperire în orașele mari și mici ale țării și care au luat amploare și în zonele rurale.

f) La evaluarea coșului de consum a mai fost luat în calcul un fond de siguranță și economii de 10% din venitul salariatului pentru situații neprevăzute (boală sau alte evenimente și cheltuieli).

În cele ce urmează, vom detalia metodologia de calcul pentru mediul urban, pentru un salariat.

Necesarul caloric

Normele de consum stabilite de specialiștii nutriționiști de la Institutul de Igienă și Sănătate Publică din București, dar și din alte țări, pentru o persoană adultă și activă profesional, care lucrează în condiții medii de efort fizic și intelectual, se încadrează între **2 700 și 3 200** de calorii pe zi. Din aceste considerente, am optat pentru un consum alimentar **minim de 2 700 calorii pe zi**, acesta reprezentând minimumul, în prezent.

Necesarul minim

Produse alimentare

Carne și derivate din carne. Cantitatea cea mai mare – între porc, vită și pui – a fost stabilită la carnea de porc, deoarece intră în obișnuințele de consum ale adulților din țara noastră; urmată de carnea de vită considerată sănătoasă de nutriționiști pentru organism, atât la adult, cât și la copii, iar ultima, cantitativ vorbind, a fost stabilită carnea de pui, deoarece, pe de o parte, ea este o carne accesibilă ca preț, pe piață, iar pe de altă parte, constituie carnea cea mai recomandată de nutriționiști pentru copii și bătrâni, în cazul familiilor studiate, cu copii în întreținere și al celor de vârstnici.

Lapte și derivate din lapte s-au stabilit tot în funcție de preferințe și sănătate pentru organism, respectiv telemea de oaie mai mult pentru adulți, urmată de telemea de vacă mai mult pentru copii, iaurt, un derivat absolut necesar copiilor, dar la fel de recomandat și adulților și untul într-o cantitate mai mică, substituit fiind de consumul de margarină, care este din grupa grăsimilor și care intră în obișnuințele de consum ale cumpărătorilor din țara noastră.

Grăsimi: a fost ales uleiul de floarea-soarelui, 600 ml/lună/persoană adultă.

Legume: ceapa, morcovul, usturoiul și pătrunjelul, deoarece pot fi folosite la toate felurile de mâncare și, pentru țara noastră, ele sunt accesibile pe piață în toate

anotimpurile, regăsindu-se în culturile tuturor zonelor geografice ale țării, de la câmpie până la zonele mai înalte de deal sau podiș. Următoarea opțiune în necesarul alimentar al familiilor, cartoful, consumat în cantități mari la noi în țară și care se regăsește în toate tipurile de culturi, de șes sau deal, podiș, în sud ca și în nord, în vestul ca și în estul țării; de asemenea, fasolea, o legumă des întâlnită în țara noastră și iarna, ca și vara, uscată sau verde, în funcție de anotimp;

Fruite: merele care se găsesc în toate anotimpurile, fiind în același timp, extrem de hrănitoare pentru organismul uman, 4,5 kg/lună/persoană adultă.

Zahăr și dulciuri: în cantitate redusă, 2,1 kg/lună, cam 70 g/zi/persoană adultă.

Cafea: 1 ceașcă/zi.

Produse alimentare incluse în coșul minim și prețurile acestora. În ceea ce privește prețurile de achiziție a produselor agroalimentare de pe piață, au fost folosite, în calculul coșului minim de consum, prețurile existente în magazinele de tip *hipermarket* și *supermarket* (*Cora*, *Metro*, *Carrefour*), deoarece sunt cele mai mici prețuri de cumpărare de pe piață. Cei mai mulți cumpărători preferă asemenea magazine, întrucât acolo găsesc tot ceea ce le este necesar (având în vedere că această rețea de hiper și supermarketuri s-a extins foarte mult, în toată Europa și se va mai extinde în continuare). De asemenea, sunt analizate prețurile de pe piețele mari ale Bucureștiului, piețe frecventate de cumpărători și care sunt accesibile publicului larg la prețurile de desfacere a legumelor, fructelor și altor produse agroalimentare.

Produse nealimentare

Îmbrăcăminte, încălțăminte – s-a ținut seamă în primul rând de sexul persoanei pentru care se face calculul și de anotimp. Acesta a fost și motivul detalierii produselor pentru bărbatul – activ social, bărbatul – inactiv, pensionar, femeia – activă social, femeia – inactivă, pensionară, copilul – școlar băiat, copilul – școlar fată, pentru fiecare caz în parte, ținându-se seamă de cele necesare la capitolul îmbrăcăminte/încălțăminte, în casă și în afara spațiului de locuit.

Articole de uz gospodăresc: articolele electrice, articolele sanitare și de igienă, articolele textile, veselă, tacâmuri, articole de menaj, alte produse de uz gospodăresc s-au stabilit în mod corespunzător pentru o persoană salariată.

Medicamente. Pentru o evaluare cât mai corectă a cheltuielilor actuale, la capitolul medicamente și servicii de sănătate am optat pentru valorile declarate de populație în Ancheta pe gospodării efectuată anual de Institutul Național de Statistică și care se constituie ca un reper al sănătății populației, în calculul general al minimului de trai.

Servicii

Transportul cuprinde în calcul: un abonament lunar, pentru adultul activ, pe o singură linie de transport în comun, care se deplasează zilnic spre serviciu.

Serviciile culturale, igiena personală, serviciile de reparare și întreținere a obiectelor de îmbrăcăminte și încălțăminte s-au stabilit în mod corespunzător pentru o persoană activă.

Fond de siguranță și economie. În calculul minimului de trai decent a fost prevăzut un **cuantumul de 10%** din calculul final al coșului de consum, pentru un **fond de siguranță și economie**, în vederea acoperirii diverselor cheltuieli necesare în situații neprevăzute (Mihăilescu, 2012).

GRADUL DE ACOPERIRE A CHELTUIELILOR COȘULUI MINIM PENTRU UN TRAI DECENT

Considerând că persoana activă dispune de un venit constituit dintr-un salariu minim sau mediu pe economie, să urmărim cum sunt acoperite capitolele de cheltuieli cu aceste tipuri de venituri. Se au în vedere comparații ale aceluiași categorii de venituri la standardul puterii de cumpărare din țările Uniunii Europene pentru a permite corectitudinea comparațiilor dintre standardul de viață al conaționalilor europeni salariați și cel al cetățeanului român salariat.

Tabelul nr. 1

Structura și valoarea coșului corespunzător minimului de trai decent pentru un salariat din România, la nivelul lunii iulie 2010 și 2013*

Specificație		MINIMUL DECENT DE TRAI			
		Pentru un adult activ pe piața muncii			
Nr. crt.		%	Valoarea coșului în lei (iulie 2010)	%	Valoarea coșului în lei (iulie 2013)
1	Alimente	16,9	221,4	17,7	249,4
2	Îmbrăcăminte/încălțăminte	1,6	21,0	1,7	23,7
3	Dotarea locuinței	1,2	16,4	1,3	18,5
4	Transport	2,0	25,6	2,0	28,9
5	Servicii culturale	1,0	12,5	1,0	14,1
6	Igienă personală	1,2	16,4	1,3	18,5
7	Servicii de reparații și întreținere îmbrăcăminte și încălțăminte	0,2	2,6	0,2	3,0
8	Cheltuieli pentru locuință**	14,1	184,5	15,2	214,0
9	Cheltuieli pentru medicamente	2,0	25,6	2,0	28,9
10	Chirie (150 Euro)	49,8	653,0	47,6	669,0
11	Fond de siguranță și economii	10	60	10	67
12	Total	100,0	1 310	100,0	1 409
Cursul de schimb Euro-leu BNR		–	4,3537	–	4,4603
Valoare coș salariat în Euro		–	301	–	316

* Calculele au fost efectuate de către autoare.

** La capitolul cheltuieli pentru locuință au fost incluse și cheltuielile de poștă și telecomunicații, articole de papetărie.

PUTEREA DE CUMPĂRARE A SALARIULUI MINIM ȘI MEDIU DIN ROMÂNIA ȘI ALTE ȚĂRI EUROPENE PE PIAȚA ROMÂNEASCĂ

În fapt, avem în vedere veniturile – un salariu mediu și un salariu minim pe economie, din diferite țări europene și modul în care aceste venituri acoperă necesitățile de consum. Se exprimă puterea de cumpărare a bunurilor și serviciilor de pe piață, la un moment dat. În continuare prezentăm care sunt salariile minime la Standardul Puterii de Cumpărare în anul 2013, și veniturile medii nete lunare în țările europene, la nivelul anului 2010, date furnizate de Eurostat (Eurostat, 2013).

Analiză

Datele din *Tabelul nr. 2* ne arată cât de mult sau cât de puțin este acoperit minimul decent de viață de salariile minime ale diferitelor țări europene.

Tabelul nr. 2

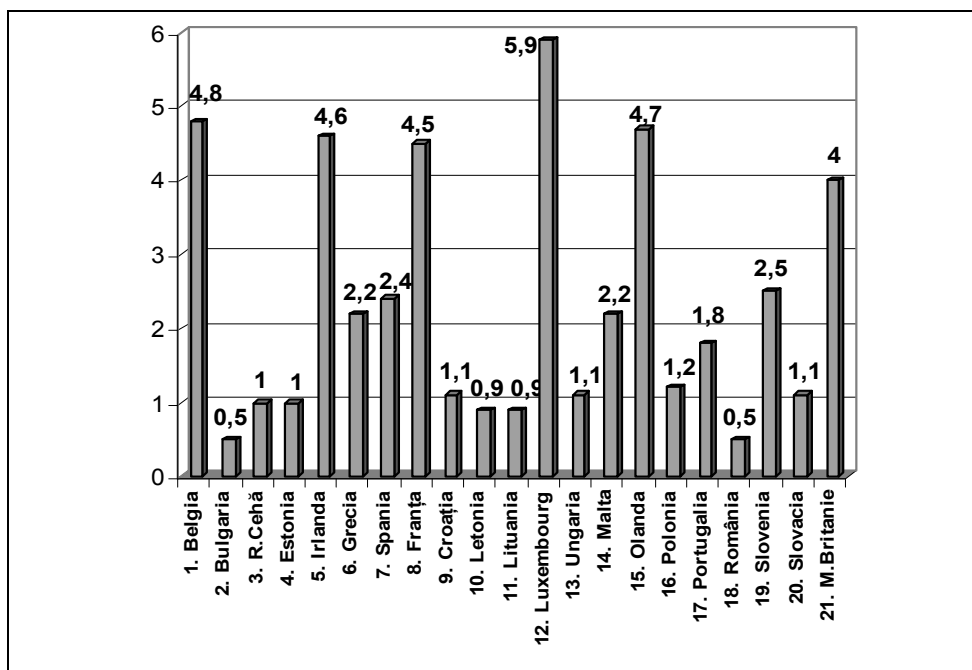
Țara	Salariul minim în iulie 2013 (PCS)	Salariul minim în iulie 2013/ Minimul decent de trai în iulie 2013 (316 Euro)
1. Belgia	1 501,82	4,8
2. Bulgaria	158,50	0,5
3. R. Cehă	312,01	1,0
4. Estonia	320,00	1,0
5. Irlanda	1 461,85	4,6
6. Grecia	683,76	2,2
7. Spania	752,85	2,4
8. Franța	1 430,22	4,5
9. Croația	372,35	1,1
10. Letonia	286,66	0,9
11. Lituania	289,62	0,9
12. Luxemburg	1 874,19	5,9
13. Ungaria	335,27	1,1
14. Malta	697,42	2,2
15. Olanda	1 469,40	4,7
16. Polonia	392,73	1,2
17. Portugalia	565,83	1,8
18. România	157,50	0,5
19. Slovenia	783,66	2,5
20. Slovacia	337,70	1,1
21. Marea Britanie	1 264,25	4,0

Sursa: Calcule efectuate de către autoare pe baza datelor Eurostat, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, Bază de date: Earnings (t_earn), Minimum wages (tps00155) (în Euro); (PCS – Puterea de Cumpărare Standard) (Eurostat, 2013).

La nivelul anului 2013, luna iulie, cel mai spectaculos grad de acoperire l-au avut salariile minime din Luxemburg, de aproape șase ori este acoperit minimul decent de trai, apoi Belgia și Olanda (4,8–4,7), Irlanda (4,6), Franța (4,5 ori) și Marea Britanie la un grad mai mic, de patru ori. Sub jumătate din valoarea salariului minim din Luxemburg se situează țări ca: Slovenia și Spania (2,5 și respectiv 2,4 ori, gradul de acoperire al minimului decent de viață). La nivelul minimului de trai decent calculat pentru un salariat activ pe piața muncii se plasează salariul minim din Polonia (1,2), Croația, Ungaria și Slovacia (1,1), Republica Cehă, Estonia (1,0), Letonia și Lituania (0,9). La jumătatea acestui prag calculat pentru anul 2013, luna iulie, se plasează salariul minim din România și Bulgaria (0,5). Toate aceste trepte ale puterii de cumpărare din țările descrise în acest tabel reflectă, practic, potențialul economic și financiar pe care se plasează, la mijlocul anului trecut (2013), țări ale Uniunii Europene. Trebuie să remarcăm marile diferențe care există la ora actuală între țările membre UE, dar să mergem mai departe cu analiza salariului mediu în anul 2010, luna iulie (Eurostat, 2010).

Grafic 1

Puterea de cumpărare a bunurilor și serviciilor de pe piață,
cu un salariu minim pe economie, iulie 2013

Sursa: Grafic realizat de către autoare pe baza datelor Eurostat, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, Bază de date: Earnings (t_earn), Minimum wages (tps00155) (în Euro); (SPC – Standardul Puterii de Cumpărare) (Eurostat, 2010).

Tabelul nr. 3

Țara	Venituri medii nete lunare 2010 iulie (SPC)	Venituri medii nete lunare 2010 iulie/ Minimul decent de trai în iulie 2010 (301 Euro)
1. Belgia	2 965	9,9
2. Bulgaria	343	1,1
3. R. Cehă	907	3,0
4. Danemarca	4 264	14,2
5. Germania	2 882	9,6
6. Estonia	819	2,7
7. Irlanda	3 466	11,5
8. Grecia	1 799	6,0
9. Spania	1 923	6,4
10. Franța	2 567	8,5
11. Croația	1 034	3,4
12. Italia	2 286	7,6
13. Letonia	628	2,1
14. Lituania	569	1,9
15. Luxemburg	3 709	12,3
16. Ungaria	760	2,5
17. Malta	1 474	4,9
18. Olanda	2 886	9,6
19. Austria	2 549	8,5
20. Polonia	804	2,7
21. Portugalia	1 278	4,2
22. România	457	1,5
23. Slovenia	1 477	4,9
24. Slovacia	777	2,6
25. Finlanda	2 989	9,9
26. Suedia	2 877	9,6
27. Marea Britanie	2 800	9,3

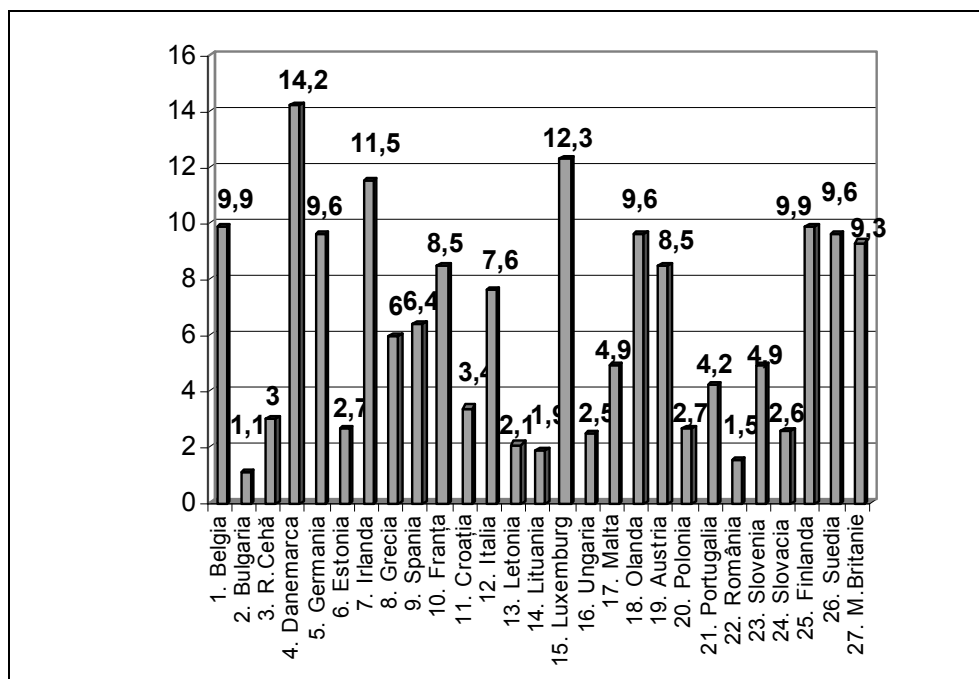
Sursa: Calcule efectuate de către autoare pe baza datelor Eurostat, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, bază de date: Earnings (t_earn), Monthly earnings (earn_ses10_mo), Mean monthly earnings by sex, economic activity and collective pay agreement (earn_ses10_19) (Eurostat, 2010).

Spectaculoasă este puterea de cumpărare a veniturilor salariale medii nete din țările europene, la nivelul anului 2010, așa cum sunt furnizate de Oficiul Statistic European (Tabelul nr. 3). Danemarca este țara care se detașează net de toate celelalte țări europene, pornind de la valori de până la 14 ori gradul de acoperire al pragului minim decent de viață cu veniturile medii ale unui salariat angajat pe piața muncii din țările respective. De circa zece ori este acoperit minimul decent de viață cu salariile medii din țări precum: Finlanda, Suedia, Olanda, Belgia și Germania, puțin peste valoarea de 10 se situează Luxemburg (12) și Irlanda (11,5). Situațiile se

agravează cu cât discutăm de venituri mai joase ale salariul mediu net pe economie, prin comparație cu celelalte țări europene, dar venitul salarial mediu net acoperă cheltuielile minime decente, vezi cazul Bulgariei (1,1) și peste prag cu încă jumătate din valoarea costurilor, de România (1,5). De două ori mai bine stau salariații din Croația (3,4) și Republica Cehă (3), decât cei din Bulgaria și România. Încadrați la un nivel apropiat al venitului de salariații din Croația și Cehia sunt angajații din Estonia și Polonia (2,7), Slovacia (2,6) și Ungaria (2,5).

Grafic 2

Puterea de cumpărare a bunurilor și serviciilor de pe piață,
cu un salariu mediu pe economie, iulie 2010

Sursa: Grafic realizat de către autoare pe baza datelor Eurostat, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, bază de date: Earnings (t_earn), Monthly earnings (earn_ses10_mo), Mean monthly earnings by sex, economic activity and collective pay agreement (earn_ses10_19) (Eurostat, 2010).

CONCLUZII

Aceste diferențe ale puterii de cumpărare a veniturilor, fie ele minime sau medii nete, arată o varietate și o diferențiere mare între nivelurile de dezvoltare economică ale unor țări, față de altele, de pe continentul european și, desigur, aceste niveluri reflectă, practic, calitatea vieții pe care o au cetățenii țărilor respective, dar

de care se bucură cu adevărat foarte puțini cetățeni europeni, și cel mai puțin, cei proveniți din țările care au aderat mai târziu la această structură administrativă.

Studierea modelelor de consum, deși reprezintă o muncă teoretico-metodologică complexă și laborioasă, este deseori contestată. Acest fapt nu diminuează legitimitatea studiului, pentru a vedea care sunt aspirațiile societății respective. Mai mult, studiile modelelor de consum fac posibilă distribuția optimă a resurselor economice din țările în cauză, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții indivizilor, grupurilor, comunităților din țările europene și de a încerca să le aducă la un nivel apropiat.

Indicatorii macroeconomici, precum PIB/cap de locuitor, veniturile sau cheltuielile populației oferă acea situație clară și concretă asupra calității vieții populației și ajută, astfel, la luarea de măsuri, prin politici socioeconomice orientate spre folosul membrilor societăților respective. Cu toate că bunăstarea economică a populației României a crescut în urma integrării în Uniunea Europeană, distribuția bunăstării în masa populației a condus la creșterea polarizării sociale și a intrării în sărăcie a unui număr ridicat de locuitori. Cea mai mare parte a veniturilor populației este utilizată pentru acoperirea trebuințelor de bază, cheltuielile pentru consumul alimentar depășind ca pondere 40% din totalul cheltuielilor de consum (comparativ cu 10–12% în țările occidentale). Veniturile gospodăriilor sunt extrem de sensibile la evoluțiile nefavorabile din economie, precum și la disfuncționalitățile pieței naționale și mondiale. Decalajul dintre veniturile românilor și cele ale altor europeni este determinat de diferențele privind nivelul și structura ocupării, de diferențele privind productivitatea muncii, dar și de politicile salariale.

BIBLIOGRAFIE

1. Mihăilescu, A., *Minimul de trai și costurile sociale – concepte operaționale în analiza calității vieții*, Iași, Editura A'92, Polirom, 2004.
2. Mihăilescu, A., *Coșul de consum al populației României*, București, Editura Expert, 2012.
3. *** Eurostat (Oficiul Statistic al Comunității Europene), Eurostat newrelease, 21/2018 – 8 february, At risk of poverty or social exclusion in the EU 27, adoptată prin Decizia Consiliului din 19 decembrie 1984.
4. *** Eurostat, 2013, disponibil online la http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, bază de date: Earnings (t_earn), Minimum wages (tps 00155).
5. *** Eurostat, 2010, disponibil online la http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/ro, bază de date: Earnings (t_earn), Monthly earnings (earn_ses10_mo), Mean monthly earnings by sex, economic activity and collective pay agreement (earn_ses10_19).

Based on the concept of “good society” which was presented at the International Conference “Towards a better society. European Perspective”, the article aims to present a minimum consumption model, but also a view on the purchasing power of the minimum wage from EU’s countries in the Romanian economy. The paper highlights the importance of measuring realistic consumption pattern of poverty in a country or in a certain period of time, and of course, measures can be taken to mitigate the fall into poverty, to support vulnerable population groups and the cost estimates required for the satisfaction of urgent needs.

The perspective that we want to present is that we can compare the most important and widely used types of wage income: the average and the minimum wage of the population, in different European countries, on the Romanian market, from this perspective, projecting the purchase of various food products and services with the income of the employees working in the European community. This comparative picture is more suggestive, as the whole world, including the European Union, was affected, for several years, by economic and financial difficulties, and which affected also countries where people's lives are equal to the welfare concept.

Keywords: *model of minimum living standard, expenses, minimum wage, the national average wage.*

*Primit: 11.11.2013
Redactor: Ioan Mărginean*

Acceptat: 16.12.2013